

Mika Nummenpalon ym. valtuustoaloite koskien TTJ Oy:n osaksmaksujen keskeyttämistä

Kaupunginvaltuusto 17.04.2023 § 33

Valmistelija

Mika Nummenpalo ym. tekivät seuraavan valtuustoaloitteen:

” ALOITE Salon Kaupunginvaltuustolle

Me allekirjoittaneet vaadimme tällä aloitteella keskeyttämään Salon Kaupungin osakkaana (4,84%) Turun Tunnin Juna Oy osakassopimuksen mukaisen (2.4 Osakasrahoituksen toteuttaminen) maksupostien maksamisen keskeyttämisen siihen saakka, kunnes selviää pääomistajan (Suomen Valtio 51%) tahtotila jatkaa hanketta tai purkaa yhtiö.

Suomen Valtion valtiovarainministeriön virkamiehet ovat virkavastuulla tuottaneet selonteon, jossa esitetään perustellusti hankeyhtiöiden purkamista. Nämä VM:n esittämät perustelut, saattavat osakaskuntien valtuutetut myös lailliseen vastuuseen veronmaksajien varojen käyttämisestä.

Edellisestä johtuen on perusteltua, pysäyttää maksuliikenne toistaiseksi, koska yhtenä osakkaana Salon Kaupungin vaarana on menettää kyseinen sijoitus Turun Tunnin Juna Osakeyhtiöön.

VM:n julkaisusta on alla suora lainaus alleviivattuna.

Valtiovarainministeriö julkaisi "Valtiovarainministeriön julkaisuja - 2023:13" on esittänyt julkaisussaan, että kaikki junahankeyhtiöiden sopimukset purettaisiin, taloudellisten realiteettien johdosta.

Valtio on sitoutunut suurten ratahankkeiden hankeyhtiöiden suunnittelun rahoitukseen yhteensä lähes 160 miljoonalla eurolla ja muut osakkaat runsaalla 150 miljoonalla eurolla. Valtiovarainministeriön (2023) ja liikenne- ja viestintäministeriön selvityshankkeen mukaan mikään kolmesta suuresta ratahankkeesta ei ole taloudellisesti kannattava pitkälläkään aikavälillä ja jokainen vaatii merkittävän osan julkista rahoitusta rakentamis- ja käyttöaikana. Lisäksi hankkeiden ilmastovaikutukset erityisesti rakentamisvaiheessa ovat huomattavan kielteiset.

"Johtopäätöksenä valtion tulisi vetäytyä suurten ratahankkeiden suunnittelun rahoituksesta, sillä niukkoién resurssien aikana määrärahat tulisi kohdentaa tuottavampiin kohteisiin. Enemmistöomistajana valtion vetäytyminen iohntaisi todennäköisesti myös kuntien vetäytymiseen hankkeista. Näin välttyttäisiin tulevilta suunnittelukustannuksilta, noin 226 milioonia euroa, sekä aikanaan rakentamisen ia ylläpidon kustannuksilta kaikkien hankkeiden osalta, arviolta 12 miljardia euroa."

Tämä tarkoittaisi jaksotettuna vuosittaista, käytännössä pysyvää, arviolta 135 miljoonan euron kustannuserää julkiselle taloudelle. Laskelmien epävarmuuden vuoksi vuosikustannus voisi kuitenkin nousta jopa 260 miljoonaan euroon.

Linkki:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164695/VM_2023_13.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Salossa 21. päivänä maaliskuuta 2023

Mika Nummenpalo

Liike Nyt

Pia Hellström
Satu Parttimaa
Timo Lähteenmäki
Antti Olkinuora
Petteri Rissanen
Päivi Lehtinen
Heimo Koskinen
Sanna Leivonen
Mika Laitinen
Kai Schneider
Ismo Saari
Mika Nummenpalo
Marja Ruokonen
Simo Vesa
Janne Järvinen
Jerina Wallius
Mika Sarhola
Mikko Lundén
Tuukka Kahila
Osmo Friberg”

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen valmisteltavaksi.

Tiedoksianto Kaupunginjohtaja
Talousjohtaja
Kaupunginlakimies

Kaupunginhallitus 05.06.2023 § 187
1723/00.02.50/2023

Valmistelija vt. talousjohtaja Maria Kulmala, maria.kulmala@salo.fi, 02 778 4017

Kaupunginvaltuuston 11.5.2020 § 29 tekemällä päätöksellä Salon kaupunki on lähtenyt osakkaaksi Helsingin ja Turun välisen raideyhteyden suunnittelua toteuttavaan hankeyhtiöön ja on sitoutunut yhtiön osakemerkintään ja pääomittamiseen enintään 3,74 miljoonan euron rahoitussitoumuksella. Turun Tunnin Juna Oy:tä koskeva osakassopimus on allekirjoitettu joulukuussa 2020. Osakassopimuksen perusteella osapuolet eivät ole velvollisia lisärahoittamaan yhtiötä, jos suunnittelukustannukset ylittävät arvioidun määrän. Mahdollinen lisärahoitus edellyttää uusia erillisiä neuvotteluja ja päätöksiä.

Hankeyhtiön tehtävä on ratahankkeen suunnittelu ja rahoittaminen rakentamisvalmiuteen asti. Tämä tarkoittaa suunnittelun toteuttamista lakisääteisen ratasuunnitelman valmistumiseen saakka. Hankkeen varsinainen rakentamissuunnitelma on osa rakentamisvaihetta eikä siten kuulu osaksi suunnitteluvaiheen hankeyhtiön toimintaa. Rakentamisesta, rakennuttajasta, rahoituksesta ja operoinnista päätetään erikseen myöhemmin suunnitteluvalmiuden edetessä. Hankkeen toteutusvaiheen rahoitukseen osallistuminen edellyttää erillisiä päätöksiä.

Salon kaupungin varsinainen rahoitussitoumus yhtiön pääomittamiseksi on valtuuston päätöksen mukaisesti enintään 3,74 miljoonaa euroa sisältäen osakkeiden merkintähinnan eikä kaupungilla ole osakassopimuksen nojalla velvollisuutta rahoittaa yhtiötä rahoitussitoumuksen ylittävilta osin. Kaupungin rahoitusosuus yhtiölle jakaantuu suunnitelman mukaan vuosille 2020-2024. Määrärahavaraus tehdään talousarvion investointiosan

osakkeiden ja osuuksien hankintaan vuosittain talousarvion yhteydessä. Yhteenveto Salon kaupungin Turun Tunnin Juna Oy:n osakepääoman sijoituksista on esityslistan liitteenä.

Valtion, muiden hankkeeseen osallistuvien julkisyhteisöjen ja EU-rahoituksen lisäksi suunnitteluvaiheen jälkeen rahoittajiksi haetaan myös institutionaalisia sijoittajia. Jos hanke ei siitä huolimatta etene rakentamisvaiheeseen tai Salon kaupunki ei ole mukana rakentamisvaiheen rahoittamisessa, tulee kaupungin suunnitteluvaiheessa yhtiöön sijoittama rahamäärä kirjattavaksi suunnitteluhankkeen päättymisen jälkeen tulosvaikutteisesti joko osakkeiden arvonalennuksena tai luovutustappiona.

Osakassopimuksen kohdan 8.2 mukaan rahoitussitoumuksen mukaisen rahoittamisen laiminlyönti katsotaan aina olennaiseksi sopimusrikkomukseksi ja sen myötä välitystuomion lopputuloksena olisi kaupungille koitava korvausvelvollisuus rahoitusosuuksista korkoineen ja oikeudenkäyntikuluineen.

Julkisen talouden meno- ja rakennekartoituksen (Valtiovarainministeriön julkaisu 2023:13) mukaan julkaisun tarkoituksena on auttaa hahmottamaan, mihin kohteisiin julkisia varoja tällä hetkellä käytetään. Lisäksi julkaisun tavoitteena on tarjota vaihtoehtoisia toimia, joilla julkista taloutta olisi mahdollista vahvistaa. Julkaisussa on laaja valikoima erilaisia, osin päällekkäisiä tai toisilleen vaihtoehtoisia keinoja julkisen talouden vahvistamiseksi. Kokonaisuutta ei ole tarkoitettu sellaisenaan toteutettavaksi, vaan tukemaan julkista keskustelua ja poliittista päätöksentekoa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa esitettyä Turun Tunnin Juna Oy:n osakassopimuksen mukaisten maksujen maksamista ei keskeytetä.

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee annetun vastauksen tiedokseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Osmo Friberg ehdotti Mikko Lundénin ja Antti Olkinuoran kannattamana seuraavaa:

Perussuomalaisten hallitusryhmä esittää, että aloitteessa esitettyä Turun Tunnin Juna Oy:n osakassopimuksen mukaisten maksujen maksaminen keskeytetään.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että toimitetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat perussuomalaisten hallitusryhmän ehdotusta äänestävät EI. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä:

Esittelijän pohjaehdotus sai kahdeksan JAA ääntä (Nikkanen, Nummentalo, Riski, Aaltonen, Palohonka, Härri, Paassilta, Yli-Jama)
Perussuomalaisten hallitusryhmän ehdotus sai neljä EI ääntä (Friberg, Määttänen, Lundén, Olkinuora)

Tyhjä 0 (-)

Poissa 1 (Alaranta)

Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli äänin 8 - 4 esittelijän ehdotus.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Tiedoksianto

Toimistopalvelut